

COĞRAFYA BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN YGS VE LYS'DEKİ ORTALAMA ALAN BAŞARILARI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

An Evaluation of Geography Department Students' Average Field Performances in YGS and LYS Tests

Vedat ŞAHİN¹

Özet

Ülkelerin gelişmişliğinin göstergelerinden biri olarak görülen yükseköğretimin önemi gittikçe artmaktadır. Yükseköğretim kurumları ülke için gerekli üst düzey bilginin üretildiği ve genç nesillere aktarıldığı yerlerdir. Üniversiteler bilgi toplumunun oluşmasında, mesleki birikimin olgunlaştırılmasında ve gençlerin bilimsel yeterliliğe ulaşmasında temel taşı denebilecek bir konuma sahiptir. Türkiye'de yükseköğrenim eğitimi alabilmek için ortaöğretimden sonra YGS ve LYS sınavları vardır. Öğrenciler tercih ettikleri bölümler arasından YGS ve LYS'deki puanlarına göre yerleştirilmektedir. Böylece öğrenciler ortaöğretimde almış oldukları temel bilgilerden sonra bir alan üzerinde uzmanlaşma imkânına kavuşmuş olmaktadır. Ülkemizde gittikçe yükseköğretimin önemi ve lisans eğitimi almak isteyenlerin sayısı artmaktadır. Bu durum coğrafya eğitimi alan öğrenci sayısına yansımıştır. Bu çalışmanın amaçlarından biri coğrafya bölümünü kazanan öğrencilerin coğrafya sorularını yapmalarındaki başarıları ile diğer soruları yapma oranları arasında bir bağlantı bulunup bulunmadığını araştırmaktır. Çalışmada nicel veri analiz yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışmada coğrafya bölümü öğrencilerinin YGS ve LYS'deki ortalama alan başarıları üzerine yapılmış olup, çalışmaya esas olan veriler YÖK'ün resmi internet sitesindeki YGS-LYS Net Sihirbazı'ndan alınmıştır. Buna göre üniversitelerin coğrafya bölümleri içinde taban puana göre en yüksek puanla öğrenci alan ilk dört üniversite sırasıyla; Ankara Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Ege Üniversitesi'dir.

Anahtar Kelimeler: Coğrafya bölümü, üniversite öğrenci, değerlendirme

Abstract

Higher education rises in importance and it is crucial for a country to develop and provide high-level knowledge. Universities have reached the level of the foundation in creating a knowledge-based society and in gaining the scientific competence for future generations. There are YGS and LYS exams for university entrance after secondary in Turkey. In Turkey, students taking YGS and LYS tests are placed in a department among the departments they have chosen based on their scores. In this way, students have an opportunity to specialize in a field after all the basic knowledge they have acquired in secondary education. The importance of higher education and the number of individuals wishing to receive undergraduate education are gradually increasing in Turkey. This manifests itself in the number of students receiving geography education. One of the purposes of this study is to investigate whether there is a connection between the correct answers given to geography questions and questions on other disciplines in the university entrance exam among the students entering the geography department in university. Quantitative data analysis method used in the study. This study deals with the average field performances of geography department students in YGS and LYS tests. The data taken as basis in the study were extracted from YGS-LYS Net Sihirbazı (YGS-LYS Net Wizard) on the official website of YÖK (The Council of Higher Education of Turkey). Based on base points, the top four university geography departments admitting students with the highest scores are geography departments of Ankara University, Marmara University, Istanbul University, and Ege University respectively.

Keywords: Geography department, undergraduate, evaluation

¹ Yrd. Doç. Dr., Namık Kemal Üniversitesi, Coğrafya Bölümü., v.sahin29@hotmail.com

GİRİŞ

Yükseköğretimde alınan coğrafya eğitimi öğrencinin farkındalığını artırdığı gibi elde ettiği bilgi birikimi ve deneyimi yorum yapabilme kabiliyeti yükseltir (Rich, Pitman ve Gosper, 1997). Dünyada birçok üniversitede eğitim ve öğretim yapan coğrafya bölümleri, enstitüler ve coğrafya fakülteleri vardır (Ünlü, 2014, s.56). Ancak yükseköğretimde temel amaç sayısal çokluk ya da elitist bir eğitim olmayıp nitelik olarak yüksek kaliteye sahip olmaktır (Libbee, 1984). Diğer yandan üniversiteler değişime uğramakta ve yenilenmektedir. Dünyadaki yükseköğretimin dönüşüm sürecini tetikleyen bilgi toplumu ve ekonomisinin dinamikleridir (Çetinsaya, 2014). Toplumsal süreçlerle sıkı bir şekilde bağlantılı olan coğrafya, eğitiminin çözümsel, dikkatli düşünce ve muhakemeye dayanan yönüyle (Hay, 2001, s.141-146) konulara yaklaşarak deterministik özelliği, doğacı ve rasyonel düşünce yapısıyla topluma ve bilime katkı sağlamaktadır (Huckle, 1977, s.13-19). Coğrafya, insanların toplum ve doğal çevreyle nasıl gelişmiş bir etkileşim geliştireceklerini göstermede bir araç özelliğine sahip olması yönüyle (Gerber ve Williams, 2002) dünyadaki üniversitelerde önemli bir yere sahip olmaktadır.

Ülkemizde üniversite düzeyinde coğrafya öğretimine yönelik ulusal bir program mevcut değildir. Üniversiteler ve bölümler, coğrafya derslerini ve misyonlarını kendileri belirlemektedirler (Demirkaya, 2006). Bu durum üniversitelerin bir yönden özgür eğitim yapmalarına olanak tanımaktadır. Diğer yönden ortaöğretimden yükseköğretime geçmek isteyen öğrencilerin tercih yapacakları bölümü incelerken her üniversitedeki bölümleri araştırması gerekmektedir. Bununla birlikte Türkiye'deki coğrafya bölümlerinde okutulan dersler ve müfredatları arasındaki farklılıklara rağmen temelde büyük oranda benzer oldukları da bir gerçektir (Bilgili, 2016). Ancak bunlar coğrafya bölümlerinde eğitim alan öğrencileri daha çok ilgilendiren ve mezuniyetten sonraki kalifiyelikle ilgili olabilecek hususlardır. Ortaöğretimden mezun olan bir öğrencinin alan seçimi ve coğrafya bölümüne yerleşmesi ise başka bir konudur.

Üniversiteye giriş sınavlarının ÖSYM tarafından puanları ve sonuçları kamuoyu ile paylaşılmaktadır. Bu veriler üniversitelerin bölümlerinin tercih edilme düzeylerinin yıllar içindeki değişimini izlemek için iyi bir kaynak özelliğindedir. Ancak öğrencinin hangi okul türünden, hangi eğitim programından geldiği ve niçin bu bölümü seçtiği de önemlidir (Dinçer ve Kolaşın, 2009). Dolayısı ile öğrencilerin üniversitelerin diğer bölümleri gibi coğrafya bölümünü tercih etmeleri ve başarıları üzerinde tek bir faktör yerine çeşitli faktörler üzerinde durmak gerekir. Farklı değişkenlere göre araştırmalar yapılmalıdır. Bununla birlikte öğrencilerin YGS (Yükseköğretime Geçiş Sınavı) ve LYS'den (Lisans Yerleştirme Sınavı) almış oldukları puanlara göre yerleştikleri coğrafya bölümlerinin taban puanları buraların tercih edilmedeki başarı yüksekliğini de gösterir.

Her ne kadar üniversite düzeyinde coğrafya eğitimi 1915-1935 yılları içinde sadece İstanbul Üniversitesi Coğrafya Bölümü'nde (Kayan, 2000), 1935'te Ankara Üniversitesi Dil-Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde var olsa da (Özey, 1998, s.253) son yıllarda coğrafya bölümü sayısı ve coğrafya bölümlerinde okuyan öğrenci sayılarında büyük artış olmuştur. Ancak insanların üniversite okumalarının nedenleri çok çeşitli olabilmektedir. Bununla birlikte hala öğrencilerin büyük oranda üniversite okuma isteğinin temelinde mezuniyetten sonra iş sahibi olabilmek düşüncesi yatmaktadır. İş bulma ve meslek edinme olanağı olan bölümlere talep artmakta, iş olanağı azalan bölümlerin tercih edilme oranları düşmektedir.

Eğitimli genç işsizliğin en fazla olduğu alanlardan bir tanesi coğrafya bölümü olup MEB'in öğretmen atamaları mezun öğrencilerin atamasını karşılayamamaktadır (Aydın ve Güngördü, 2015). Dolayısıyla coğrafya alanında bir yığılma meydana gelmekte, ihtiyaç fazlası coğrafya öğretmeni adayları yetiştirilmesi sorunu ortaya çıkmaktadır (Doğanay, 2002, s.341). Bu durum ise coğrafya bölümünü tercihini, üniversitede bölüm sıralamasında arka sıralara düşürmekte ve öğrenci kalitesine etki etmektedir.

Diğer yönden Türkiye'de ortaöğretimden yükseköğretime geçiş yapabilmek için YGS ve LYS sınavları yapılmaktadır. Sınavlar ÖSYM tarafından yapılıyor olup YGS ve LYS olarak iki aşamalı şekilde gerçekleştirilmektedir. YGS'de barajı geçen öğrenciler LYS'ye girmeye hak kazanmaktadır. LYS'de öğrencinin tercih yapacağı alana göre 5 farklı sınav uygulanmaktadır. Coğrafya alanını tercih eden öğrenciler LYS-3 ve LYS-4 sınav sorularını cevaplamaktadır. LYS-3; Türkçe ve Coğrafya sınavı olup özellikle eşit ağırlık ve sözel alan öğrencileri katılmaktadır. LYS-4; tarih, coğrafya, felsefe grubu ile Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi sınav sorularını içermekte olup özellikle sözel bölüm öğrencileri bu sınava katılmaktadır. Bu bakımdan lisans düzeyinde üniversitede coğrafya eğitimi almak isteyen öğrencilerin TS-1 (Türkçe-Sosyal) sınav türünden gerekli başarıyı göstermiş olmaları gerekmektedir.

ARAŞTIRMANIN AMACI VE YÖNTEMİ

Bu çalışmadaki amaçlardan bir tanesi coğrafya lisans düzeyi öğrencilerinin ortaöğretim başarı puanları ile yerleştirildikleri üniversitenin taban puan sıralaması arasında bir bağlantı bulunup bulunmadığını araştırmaktır. Ayrıca öğrencilerin YGS ve LYS'de coğrafya alanındaki başarılarının coğrafya bölümünü tercih etmeye yansıyor yansımadığını

araştırmaktır. Bir diğeri ise coğrafya bölümlerine yerleştirilmiş olan öğrencilerin LYS ve YGS'de branşlar bazındaki başarıları ile bunların yerleştikleri üniversitelerin hangilerinin taban puan yüksekliği ile ön plana çıktığını araştırmaktır.

Çalışma, Yüksek Öğretim Kurumu'nun (YÖK) 2016 yılında yayınlamış olduğu veriler kullanılarak yapılmıştır. Veriler YÖK'ün resmi internet sitesindeki YGS-LYS Net Sihirbazı'ndan alınmış olup, 2015 ÖSYS'de Merkezi Yerleştirme ile öğrenci alan Türkiye'deki üniversitelerin programlarını kapsamaktadır. Araştırmada nicel veri analiz yöntemi kullanılmıştır. Verilerin kategorileştirilmesi aşaması, Microsoft Excel programı aracılığı ile yapılmıştır. Sayısal veriler kullanılırken gerektiğinde kısırlar atılmıştır. Çalışmada sadece devlet üniversitelerine ait coğrafya bölümü öğrencilerinin istatistik verileri kullanılmıştır. Bu bağlamda vakıf üniversitelerinin coğrafya bölümleri dikkate alınmamıştır. Ayrıca coğrafya öğretmenliği, ikinci öğretim coğrafya ve açık öğretim yoluyla coğrafya bölümlerine ilişkin istatistiklerine yer verilmemiştir.

BULGULAR

2015-2016 eğitim öğretim yılında Türkiye'de devlet üniversitelerinin coğrafya bölümlerine gündüz öğretimli olarak toplam 1891 öğrenci yerleşmiştir. Bununla birlikte Türkiye'de sadece 1 vakıf üniversitesinde coğrafya bölümü bulunmakta olup burslu öğrencilerle birlikte toplam 60 öğrenci yer almaktadır. Ayrıca coğrafya öğretmenliği bölümü bulunan 7 üniversite var olup, bunlara 2015-2016 öğretim döneminde toplam 139 öğrenci yerleştirilmiştir. Bir üniversitede açık öğretim yoluyla coğrafya eğitimi verilmekte olup, 2015-2016 öğretim yılında toplam 1533 öğrenci yerleşmiştir. İkinci öğretim olarak coğrafya öğrencisi alan 14 tane üniversite olup, 2015-2016 öğretim yılında bunlara yerleştirilen öğrenci sayısı 891'dir. Türkiye'de gündüzlü eğitim yapan fen-edebiyat fakültesi kapsamında coğrafya bölümü olan üniversite sayısı 33'dür. Tablo 1'de Türkiye'deki coğrafya bölümlerinde öğrenim gören öğrenci programlarının taban puanlarına göre yüksekten düşüğe doğru sıralanışı ile YGS ve LYS'deki ortalama net sayıları gösterilmiştir.

Tablo 1: 2015 yılı verilerine göre Türkiye'deki coğrafya bölümlerinin taban puanlarının yüksekten aşağı doğru sıralanışı ile YGS ve LYS'deki ortalama net sayıları												
Üniversite	Ort. OBP	Yerl.	YGS Trkç	YGS Sosyal	YGS Mat.	YGS Fen	LYS3 Trkç	LYS3 Coğ	LYS4 Tarih	LYS4 Coğ	LYS4 Fel	En Son Yerleşen Kişinin Puanı (Taban Puan)
Ankara Ü.	356,02	30	25,6	25,5	3,7	2,6	33,2	17	31,3	9,7	19,3	378
Marmara Ü.	349,31	50	24,6	24,4	4,5	1,7	34,2	16,9	30	8,8	19,3	370
İstanbul Ü.	359,74	111	25	23	5	1,5	32,6	16,5	29,3	8,6	18,3	363
Ege Ü.	355,13	71	24,7	23,6	4,6	1,6	31,8	16,7	28,7	8,7	18,4	362
Akdeniz Ü.	353,5	40	23,5	22,7	4,1	1,4	31,2	16	26,9	8,2	16,8	357
Sakarya Ü.	344,81	51	23,2	21,6	2,8	1,5	32	16,1	27,8	8,6	17,4	355
Ondokuz Mayıs Ü.	362,9	50	23,9	21	3,4	2,8	30,8	16,4	28,3	8	17,4	355
Pamukkale Ü.	354,72	40	23,4	21,9	3,9	1,4	31,3	16,3	25,2	8,3	17,1	350
Çanakkale Onsekiz Mart Ü.	356,45	75	23	21,4	3,3	1,3	31,2	15,9	25	7,9	16,6	348
Gaziantep Ü.	366,54	40	21,8	20,9	3,5	1,9	30,9	16,1	26,3	7,9	16,6	346
Harran Ü.	350,17	50	21,4	20,7	3,3	1,4	31,6	15,9	27,8	7,3	16,8	345
Balıkesir Ü.	356,64	92	22,2	22	4,2	1,3	29	15,7	25,8	7,8	15,9	342
Yüzüncü Yıl Ü.	360,09	62	21,6	20,4	3,1	1,4	31	15,3	26,6	7,8	16,8	341
Süleyman Demirel Ü.	347,53	51	22	20,9	3,8	0,8	28,8	15,8	25,5	7,9	16	341
Fırat Ü.	354,43	80	21,8	20,5	3,6	1,6	29,6	15,7	26,2	7,4	15,4	339
Mustafa Kemal Ü.	360,48	47	23,3	20,5	3,4	1,3	31,9	15	22,7	7,4	16,8	338
Kahramanmaraş Sütçü İmam Ü.	350,21	72	22,2	21,3	3,8	1,5	30,8	15,7	25,1	7,5	15,7	337
Namık Kemal Ü.	343,3	41	23,9	19,5	3,2	1,4	29,4	15,2	24,7	7,2	15,6	336
Afyon Kocatepe Ü.	351,63	69	22,1	20,5	3,3	1,3	28,8	15,1	22,8	7,9	16	335
Atatürk Ü.	364,66	80	22,4	20,3	3,2	1,8	29,5	15,6	23,6	7,5	15,5	334
M.Akif Ersoy Ü.	364,33	40	21,6	19,5	3,3	1,4	29,4	15	22,2	7,5	15,3	333
Siirt Ü.	349,67	41	20,6	19,7	3,5	0,9	30,5	15,2	25	6,4	15,1	333
Giresun Ü.	342,64	52	23,1	19,6	3,5	0,7	28,6	15,6	22,8	7,7	16,6	332
Ağrı İbrahim Çeçen Ü.	362,06	40	20,8	19	2,9	2,2	30	15,1	24,1	6,7	14,8	332
Çankırı Karatekin Ü.	354,8	40	21,5	19,9	3,3	2,7	27,5	15,2	24,8	7,2	14,4	332
Bilecik Şeyh Edebali Ü.	351,42	46	22,7	20,8	4,2	1,3	28,9	15,2	22,8	7,7	15,5	331
Kastamonu Ü.	344,66	40	22,3	20	2,8	1,1	28	14,8	23,8	7,5	15,3	331
Niğde Ü.	357	50	21,7	20	3,1	1,1	29,6	14,5	23,7	7,3	15,8	330
Ahi Evran Ü.	364,7	50	21,6	19,5	4,7	1	30,3	15,1	22,8	7,2	15,1	330

Erzincan Ü.	352,7	40	21,1	19,3	2,9	1,5	30,2	14,5	23,5	6,9	14,5	330
Kilis 7 Aralık Ü.	355,3	51	21,2	20,3	2,8	0,9	28,3	14,6	23,8	6,7	15,5	330
Uşak Ü.	341,1	61	21,3	20,5	3,3	2,1	27,8	15,3	24,4	8,1	14,7	330
Karabük Ü.	343,5	86	21,1	19,5	3	1,3	27,8	15,2	23,9	7,1	15,1	330
Ardahan Ü.	349,4	52	20,9	18,7	3,8	0,7	29,7	14,4	22,2	6,4	14,8	327

Kaynak: <https://yokatlas.yok.gov.tr>, 2016.

2015 yılı verilerine göre üniversitelerin coğrafya bölümleri içinde taban puana göre en yüksek puanla öğrenci alan üniversite Ankara Üniversitesi'dir. Sonra Marmara Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Ege Üniversitesi ve Akdeniz Üniversitesi gelmektedir. En düşük taban puanıyla öğrenci alan üniversite ise Ardahan Üniversitesidir. Onu Karabük Üniversitesi, Uşak Üniversitesi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi ve Erzincan Üniversitesi izlemektedir.

Tablo 1'de görüldüğü gibi, genel olarak nüfus sayıları yüksek olan illerdeki üniversitelerin coğrafya bölümlerinin taban puanlarının, nüfus sayısı az olan illere göre daha yüksektir. Bu bakımdan Ankara'da; Ankara Üniversitesi coğrafya bölümü, İstanbul'da; Marmara Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi'nin coğrafya bölümleri ve İzmir'de; Ege Üniversitesi'nin coğrafya bölümü yer almaktadır. Dolayısıyla nüfus olarak Türkiye'nin en kalabalık illeri bunlar olup coğrafya bölümlerinin taban puanları en yüksek olanlarda bu illerde yer almaktadır. Ancak en kalabalık şehir olan İstanbul'daki üniversiteler Ankara üniversitesinin gerisinde yer almaktadır. Diğer yönden İstanbul'da yer alan üniversitelerin toplamda coğrafya bölümüne yerleştirilen öğrenci sayısının 161 iken Ankara Üniversitesi'nin 30 olması taban puanların yüksekliğini etkileyen bir husus olarak ortaya çıkmaktadır. Nitekim bir ildeki coğrafya bölümü öğrenci sayısı arttıkça bölümü tercihe bağlı olarak taban puanların düşmesine neden olmaktadır. Bununla birlikte tek neden şehrin nüfus olarak büyüklüğü değildir. Çünkü Uşak ilinin nüfusu 353 bin kişi iken Siirt'in nüfusu 320 bin kişidir. Buna karşılık taban puan sıralamasında Siirt Üniversitesi'nde yer alan coğrafya bölümünün puanı Uşak Üniversitesi'nden daha yüksektir.

Öğrencilerin orta öğretim başarı puanları ile üniversiteye yerleştirilmedeki taban puan sıralaması oldukça farklıdır. Örneğin taban puan bakımından 10. sırada yer alan Gaziantep Üniversitesi, ortaöğretim başarı puanı bakımından en yüksek olan öğrenciye sahip olan üniversitedir. Bunun gibi taban puan sıralamasında 20. Sırada olan Atatürk Üniversitesi ortaöğretim başarı puanı bakımından ikinci sıradadır. Yine taban puan sıralamasında 2. Sırada yer alan Marmara Üniversitesi, ortaöğretim başarı puanı sıralamasında 27. Sıradadır.

Coğrafya bölümüne yerleştirilmiş olan öğrencilerin Türkçe sorularını yapmada Ankara Üniversitesi ilk sırada olup ortalaması 25,6'dır. Onu İstanbul üniversitesi, Ege Üniversitesi ve Marmara üniversitesi izlemektedir. Buna karşılık Türkçe branşında en düşük başarı ortalaması 20,6 ile Siirt Üniversitesi'ne aittir. Onu Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Ardahan Üniversitesi ve Karabük Üniversitesi izlemektedir.

Coğrafya bölümü öğrencilerinin YGS Sosyal sorularını yapma oranları itibariyle ilk dört sırayı Ankara Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Ege Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi paylaşmaktadır. Son sırada ise Ardahan Üniversitesi yer almaktadır.

Coğrafya bölümü öğrencilerinin LYS3 Türkçe başarı puan ortalaması oranı itibariyle Marmara Üniversitesi ilk sırada iken Ankara ve İstanbul Üniversitesi onu takip etmektedir. Son sırada ise Çankırı Karatekin Üniversitesi yer almakta olup onu Karabük ve Uşak üniversiteleri takip etmektedir.

Coğrafya bölümü öğrencilerinin LYS4 Tarih sorularını yapma oranı itibariyle ilk sırada Ankara Üniversitesi olup onu Marmara Üniversitesi izlemektedir. Son sırada ise Ardahan Üniversitesi yer almaktadır.

Bu veriler ile hem YGS Türkçe ve Sosyal soru yapma ortalamaları hem de LYS4 Tarih, LYS4 Coğrafya, LYS4 Felsefe sıralamasında ilk dört sırayı Ankara Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi ve Ege Üniversitesi paylaşmaktadır. Bununla birlikte son sıralarda yer alan üniversite sıralaması az çok değişikliğe uğramaktadır. Ancak bu durum YGS Matematik sıralaması için geçerli değildir. Nitekim Ankara Üniversitesi Matematik sorusu yapma başarı ortalaması itibariyle 12. sırada yer alırken Ahi Evran üniversitesi bu sıralamada 2. sıraya yükselmektedir.

LYS3 Coğrafya başarıları taban puan sıralamasında Ankara Üniversitesi ilk sırada iken onu Marmara Üniversitesi izlemektedir. Son sırada ise Ardahan ve Erzincan üniversiteleri yer almaktadır. LYS4 Coğrafya sıralamasında Ankara Üniversitesi ilk sırada iken onu Marmara Üniversitesi takip etmektedir. Son sırada ise Ardahan Üniversitesi ve Siirt üniversitesi yer almaktadır. Bununla birlikte hem LYS3 hem LYS4 başarı sıralamasında Ankara Üniversitesi, Marmara Üniversitesi ve Ege Üniversitesi ilk üç sırayı paylaşmaktadır.

Ortaöğretim başarı puanı ortalamaları ile öğrencilerin coğrafya bölümünü kazanırken yapmış oldukları coğrafya soru sayıları arasında doğrudan bir bağlantı bulunamamıştır. Bu bağlamda ortaöğretim başarı puanı düşük olan öğrencilerin

bazen daha yüksek coğrafya netleri yaparak, bir coğrafya bölümüne yerleştikleri görülürken, bunun tam tersi bir durum da gerçekleşebilmektedir.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Öğrenciler tarafından büyük şehirler ve köklü üniversiteler daha çok tercih edilmektedir. Öğrencilerin üniversite tercihlerinde bölüm yeterliliklerinden ziyade şehrin cazibe merkezi olması ve şehrin nüfus büyüklüğü etkilidir. İllerin nüfus sayıları bu illerdeki üniversitelerin coğrafya bölümlerini tercih oranını etkilemektedir. Bu durum ise coğrafya taban puanlarının yükselmesine neden olmaktadır. Ancak bu tek belirleyici değildir. Nitekim nüfusu sayıca daha az olan bazı illerdeki coğrafya bölümlerinin, nüfusu daha fazla olan illerdeki coğrafya bölümlerine kıyasla daha yüksek taban puana sahip olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin orta öğretim başarı puanları ile üniversiteye yerleştirilmedeki taban puan sıralaması arasında anlamlı bir ilişki yoktur. Birçok öğrenci, ortaöğretim başarı puanı düşük olmasına karşılık, yüksek taban puanına sahip bir üniversiteye yerleşmiştir.

Coğrafya bölümünü tercih etmek için LYS ve YGS sorularından yüksek düzeyde coğrafya başarısı elde etmiş olmak gerekmemektedir. Coğrafya sorularını yapma düzeyi düşük bile olsa öğrenciler üniversitede eğitim almak için coğrafya alanını tercih edebilmektedir. Dolayısıyla öğrencilerin YGS ve LYS'deki coğrafya başarısı ile coğrafya bölümünü tercih etme ve kazanma oranları arasında bir doğrusal bağlantı bulunmamaktadır.

YGS'de branşlar bazında Türkçe ve Sosyal alanında daha fazla soru yaparak bir üniversiteye yerleşme oranında ilk dört üniversite Ankara Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi ve Ege Üniversitesi'dir. Aynı sıralama LYS3 Türkçe ve Coğrafyada geçerli olduğu gibi LYS4 Coğrafya, Tarih, Felsefe Grubu ile Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi için de geçerlidir. Ancak bu sıralama YGS Fen Bilimleri ve Matematik için geçerli olmamakta ve sıralama büyük ölçüde delikliğe uğramaktadır.

Kaynakça

- Aydın, F. & Güngördü, E. (2015). *Coğrafya Eğitiminde Özel Öğretim Yöntemleri*. Ankara:Pegem Akademi Yayıncılık.
- Bilgili, M. (2016). Sosyal bilimler felsefesi açısından Türkiye'deki üniversitelerde bölgesel coğrafya öğretimi. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 33, 114-134.
- Çetinsaya, G. (2014). *Büyüme, Kalite, Uluslararasılaşma: Türkiye Yükseköğretimi İçin Bir Yol Haritası*. Eskişehir: Yükseköğretim Kurulu Yayını.
- Demirkaya, H. (2006). Çevre eğitiminin Türkiye'deki coğrafya programları içerisindeki yeri ve çevre eğitimine yönelik yeni yaklaşımlar. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(1), 207-222.
- Dinçer, M. A. & Kolaşın, G. U. (2009). Türkiye'de öğrenci başarısında eşitsizliğin belirleyicileri. 05 Nisan 2016 tarihinde <https://erg.sabanciuniv.edu/sites/erg.sabanciuniv.edu/files/BETAMRapor.pdf> adresinden edinilmiştir.
- Doğanay, H. (2002). *Coğrafya Öğretim Yöntemleri*. İstanbul: Aktif Yayınevi.
- Gerber, R. & Williams, M. (2002). Geography as an active social science. In R. Gerber, & M. Williams (Eds.), *Geography, culture and education* (pp. 1-12). Dordrecht: Springer Science+Business Media B.V.
- Hay, I. (2001). Critical geography and activism in higher education. *Journal of Geography in Higher Education*, 25(2), 141-146.
- YÖK, (2016). 15 Haziran 2016 tarihinde <https://yokatlas.yok.gov.tr> adresinden edinilmiştir.
- Huckle, J. (1977). Geography and values in higher education 1. *Journal of Geography in Higher Education*, 1(2), 13-19.
- Kayan, İ. (2000). Türkiye üniversitelerinde coğrafya eğitimi. *Ege Coğrafya Dergisi*, 11, 2-22.
- Libbee, M. (1984). Geography in higher education: why we're in trouble and how to get out. *Journal of Geography*, 83(1), 5-6.
- Özey, R. (1998). *Türkiye üniversitelerinde coğrafya eğitimi ve öğretimi*. İstanbul: Özeğitim Yayınları.
- Rich, C. D., Andrew J. Pitman, J.A, Gosper, M. & Jacobson, C. (2007). Restructuring of Australian higher education:information technology in geography teaching and learning. *Australian Geographer*, 28(2), 135-157.
- Ünlü, M. (2014). *Coğrafya Öğretimi*. Ankara: Pegem Yayınları.